

LÄNSSTYRELSEN
Värmlands län
Miljövårdsenheten

BESLUT
1989-01-30

231-8-89
Omf 11.1211-833-88

Handläggare
H Leander, 054-19 74 97

BESTÄMMELSER OCH SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET
SÅNEBYKLÄTTEN, Sunne kommun, Värmlands län

I

NNEHÅLLSFÖRTECKNING

Uppgifter om naturreservatet	3
Beskrivning av området	3
Ärendets beredning	4
Områdets betydelse och behov av skydd m m	5
Länsstyrelsens beslut	5
Föreskrifter gällande rätten att förfoga över fastighet	5
” allmänheten	6
” naturvårdsförvaltningen	6
Finansiering	7

Bilagor

1. Beslutskarta skala 1:10 000
2. Hur man överklagar
3. Registeruppgifter

Bildande av naturreservatet Sånebyklätten, Sunne kommun

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Naturreservatet Sånebyklätten
Kommun	Sunne
Socken	Sunne
Läge	Ca 7 km SSV om Sunne tätort vid Öjervik
Area	9,3 ha
Kartblad	Ekonomiska kartbladet 11C 6j
Gräns	Innerkanten av den kraftiga punktstreckade linjen på bifogad karta (bilaga 1). Motsvarar fastighetsgränsen.
Fastighet	Södra Såneby 1:150
Markägare	Staten genom naturvårdsfonden
Naturvårdsförvaltare	Skogsvårdsstyrelsen

Beskrivning av området

Sånebyklätten, vid Mellan-Frykens västra strand, utgöres av en i landskapet väl framträdande åskulle som höjer sig ca 30 meter över omgivande terräng.

I norr börjar kullen med en låg och något diffus rygg vilken mot söder tilltar i höjd och samtidigt får en mycket markerad profil, getryggsform. Ryggen ansluter i söder till en ansvällning av åsen och når där sin högsta punkt. Mot söder avslutas åskullen med branta sluttningar från högsta punkten. I söder förekommer efter åsens sidor vackra strandlinjer med väl utbildade terrasser.

Sånebyklättens närmaste omgivningar utgöres till en del av lägre och kortare grusryggar. Vägen till Öjerviks station löper efter en sådan grusrygg som skiljs från Sånebyklätten av en långsmal sänka. I Jan Lundqvists beskrivning till Jordartskarta över Värmlands län (Sveriges geologiska undersökning ser. Ca nr 38 Stockholm sid 167) beskrivs området som ett troligt åsnät med flera smärre kullar och asgravar vars ursprungliga form förstörts genom grustäkt.

Sånebyklätten är den sydligaste av en serie grusavlagringar som avsatts av den isälva vilken följde Rottnaälvens dalgång. Närmast mot norr följer den ca 30 meter högre belägna Tonebyheden som karaktäriseras av ett starkt kuperat landskap med flera höga kullar och mellanliggande djupa gropar och sänkor. Enligt Jan Lundqvist (Beskrivning till Jordartskarta över Värmlands län sid 167) är detta "ett praktfullt kamelandskap" (åsnät). Stora delar av detta för länet nära nog unika område är tyvärr numera till stora delar förstört genom grustäkt. Vissa partier är emellertid ännu intakta, däribland högsta punkten 182 m ö h.

I princip har Sånebyklätten och Tonebyheden samma bildningshistoria. Det senare området har emellertid genom sitt läge närmare den marina gränsen fått sina former betydligt med tillskärpta och bättre utbildade. Båda bildningarna är intimt förknippade med varandra i den utvecklingskedja som åsen genomgått då den avsattes i Rottnaälvens mynning i Fryksdalen.

Skogsvegetationen på sluttningarna domineras av ca 80-årig gran med stort inslag av asp. Mindre partier yngre granskog förekommer. Toppområdet har större inslag av tall och björk.

Sydost om Sånebyklätten mellan järnvägen Kil-Torsby och Mellanfryken har Sunne kommun anlagt en vattentäkt som förser Sunne och Rottneros tätorter med färskvatten. Reservatsområdet är i sin helhet beläget inom yttre skyddsområde för vattentäkten enligt vattendom den 22 oktober 1974.

I länsstyrelsens pågående arbete med naturvårdsplan har Sånebyklätten bedömts vara av regionalt intresse (klass II) ur främst geologisk och landskapsestetisk synpunkt.

Ärendets beredning

Inom området finns en äldre grustäkt. Området jämte några ytterligare fastigheter överfördes från statens järnvägar till vägverkets förvaltning genom regeringsbeslut den 13 januari 1967. En ansökan från vägverket om tillstånd till täktverksamhet på fastigheterna avslogs av länsstyrelsen den 11 november 1974. Regeringen lämnade genom beslut den 15 december 1976 vägverkets besvär över beslutet utan bifall. Efter hemställan från vägverket beslöt regeringen den 30 juni 1977 att fastigheternas tillgångsvärde (250 000 kronor) fick avskrivas.

Länsstyrelsen har yttrat sig beträffande skyddsvärdet. Naturvårdsverket har i yttrande till länsstyrelsen den 25 februari 1972 förordnat naturreservatsbildning.

Statens naturvårdsverk beslutade den 11 juni 1981 att aktuella fastigheter skulle överföras från vägverkets förvaltning till naturvårdsfonden.

För närmare detaljer beträffande täktärendet se handlingarna i akten 11.125-46-71.

Genom avstyckning har bildats fastigheten Södra Såneby 1:150 som omfattar hela naturreservatet. Fastigheten är bokförd på naturvårdsfonden.,

Områdets betydelse och behov av skydd och vård samt anordningar för friluftslivet.

Området är främst geovetenskapligt intressant som en väl utbildad getryggsås i ett landskap där liknande former genom mänskliga ingrepp antingen drastiskt omformats eller utplånats. Sånebyklätten utgör ett väsentligt inslag i landskapet.

Länsstyrelsens beslut

Det beskrivna området som avgränsas med innerkanten av en punk streckad linje på bifogad karta (bilaga 1) bör av skäl som ovan nämnts särskilt skyddas och vårdas på grund av sin betydelse för kännedomen om landets natur. Länsstyrelsen förklarar därför med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822, omtryckt 1974:1025) området som naturreservat.

Naturreservatets namn skall vara Sånebyklätten.

Ändamålet med reservatet skall i första hand vara att bevara Sånebyklätten som geologisk bildning. Ändamålet är vidare att låta området utvecklas mot naturskog/urskog.

Ändamålet skall tryggas genom att

- bevara landskapskaraktären av framträdande höjd i landskapet
- lämna skogsbiotopen i reservatet orörd

- bevara landskapskaraktären av skog i reservatet.

För området skall gälla de föreskrifter enligt 8-10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen, vilka anges nedan.

A. Föreskrifter enligt 8 § naturvårdslagen om inskränkningar i rätten att förfoga över fastigheter inom reservatet.

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. uppföra byggnad
2. anlägga väg, luft- eller markledning
3. anordna upplag
4. bedriva täkt
5. schakta, tippa eller fylla ut
6. utföra någon skogsvård- eller skogsbruksåtgärd.

B. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdslagen om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet, nämligen

1. utmärkning av och upplysning om reservatet.

C. Föreskrifter enligt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon
2. parkera annat än på anvisad plats
3. uppställa hus- eller släpvagn.

D. Föreskrifter enligt 9 § naturvårdsförordningen rörande naturvårdsförvaltningen av reservatet m m

Länsstyrelsen fastställer nedanstående skötselplan.

1. Området skall bevaras i orört och ostört skick. Inga skötselåtgärder eller anordningar för friluftslivet skall vidtas med undantag för de anordningar som anges under punkt 2.
2. Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 522) och enligt naturvårdsverkets anvisningar.
3. Naturvårdsförvaltare skall vara skogsvårdsstyrelsen i länet, som fortlöpande skall samråda med länsstyrelsen vid förvaltningen.
4. Naturvårdsförvaltaren skall

- utföra utmärkning och skyltning av reservatet
- utöva tillsyn av reservatet och tillse att gällande reser våtbestämmelser efterlevs
- utveckla information om området i samverkan med länsstyrelsen.

Finansiering

Samtliga åtgärder bekostas av staten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR; se bilaga (form 8)

Beslut i detta ärende, har fattats av länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Bengt Norling jämte ledamöterna Kristina Andersson, Roland Arnesson, Ann Björkqvist, Kjell Ericsson, Isa Halvarsson, Jan Hyttring, Sune Johansson, Göthe Knutson, Gullan Lindblad, Lars-Inge Nyström, Eric Persson, Birger Petersson samt suppleanten Hans Gustafson.

I den slutliga handläggningen av detta ärende deltog även miljövårdsdirektör Wirén, företrädare för juridiska enheten, planenheten, lantmäterienheten, länsantikvarien, samt byrådirektör Leander, föredragande

Bengt Norling

Halvar Leander

Bilagor

1. Beslutskarta 1:10 000
2. Hur man överklagar
3. Registeruppgifter

Kopia till

Statens naturvårdsverk + rek mb
 Statens planverk
 Fastighetsbildningsmyndigheten
 Sunne kommun, kommunstyrelsen
 Sunne kommun, byggnadsnämnden
 Lantbruksnämnden
 Skogsvårdsstyrelsen
 Vägförvaltningen
 Lantmäterienheten
 Planenheten
 Naturvårdsregistret
 PLK
 MVE

Reservatspärmen